

VEENE KEELE RIIGIEKSAM

Vene keele riigieksami ülesannete koostamise aluseks on riiklik õppekava, milles on sõnastatud nõuded gümnaasiumilõpetaja teadmiste ja oskustele.

Tutvu võõrkeeltele (sh vene keelele) esitatud nõudmistega nimetatud dokumendi võõrkeelte ainekavas: <https://www.riigiteataja.ee/ert/act.jsp?id=174787>

EKSAMI TUTTVUSTUS

Gümnaasiumi lõpueksam on oma ülesehituselt mõeldud vene keele õppijate hindamiseks järgmiste oskuste alusel:

- * suulisest kõnest arusaamine, so kuulamisoskus;
- * kirjalikust tekstist arusaamine, so lugemisoskus;
- * suuline suhtlemine, so kõnelemisoskus;
- * kirjalik suhtlemine, so kirjutamisoskus;
- * keelestruktuuride õige kasutamine.

Eksami vorm

Vene keele riigieksam on pädevustest. Pädevustest vaatab tulevikku ja püüab ennustada, kui hästi testisooritaja mingis situatsioonis toime tuleb. Pädevustest ei põhine mingil kindlal õpikul ja testitavad võivad neis sama tulemuse saada, vaatamata sellele, et on erinevaid õppematerjale kasutanud. Õpilaste keeleoskuse tase on varieeruv ning pädevustesti eesmärk on seda varieeruvust objektiivselt peegeldada. Hea pädevustesti korral ei ole kõigil õpilastel võimalik häid tulemusi saavutada. Kui see juhtub, on test olnud tõenäoliselt liiga kerge ning see ei näita, milliseid tulemusi oleksid saavutanud parimad õpilased. Pädevustesti võib lugeda heaks, kui õpilaste tulemused alluvad normaaljaotusele, st üksikud õpilased sooritavad selle erakordselt hästi, mõned kukuvad läbi ning enamus jääb nende kahe äärmuse vahepeale. Tulemused peegeldavad seda jaotust. Kõik tulemused peavad olema esindatud, kuigi väga heade ja väga halbade tulemuste osakaal peab olema väiksem kui keskmistel.

Vene keele riigieksam koosneb viiest testist:

- kirjutamine — 75 minutit;
- kuulamine — 35 minutit;
- lugemine — 50 minutit;
- keelestruktuur — 40 minutit;
- kõnelemine — 15 minutit.

Nelja kirjaliku testi sooritamine võtab aega kolm tundi ja kakskümmend minutit ja need viiakse läbi ühel päeval. Peale kirjutamisülesannete sooritamist on ette nähtud 30-minutiline vaheaeg ja seejärel lahendatakse kuulamise-, lugemise –ja struktuuritestid.

Tase

Nõuded gümnaasiumilõpetaja teadmiste ja oskustele on sõnastatud riiklikus õppekavas: gümnaasiumi lõpuks peaks õpilane olema omandanud vähemalt ühe võõrkeele tasemel, mis on vajalik era- ja tööalasel suhtlemisel (Euroopa Nõukogu B2 e „iseseisva suhtlemise tase“) Teise võõrkeele omandamise tase peaks jõudma lähedale A-võõrkeele omandamise tasemele.

Iga konkreetse ülesande raskusaste sõltub paljudest teguritest — teksti tüübist, ülesande tüübist, oskustest, mida ülesande sooritamise nõuab, ajast, mis on antud ülesande sooritamiseks, eksaminandist, kes ülesannet sooritab jmt.

Erinevat tüüpi ülesannete kombinatsioonide lülitamine eksamitöö testidesse võimaldab esitada erineva raskusega ülesandeid progresseeruvas järjekorras. Iga üksiku ülesande ja kogu eksamitöö raskusaste selgub pärast ülesannete eeltestimist valimi õpilaste peal ning pärast tulemuste analüüsimist, mis näitab, kuidas õpilased ülesannetega hakkama said.

Hindamine

Kuulamise, lugemise ja keelestruktuuri ülesanded on objektiivselt hinnatavad. Kirjutamisosas ja vestlust hinnatakse vastavalt spetsiaalselt väljatöötatud skaaladele. Kõigil viiel eksamiosal on võrdne kaal. Tulemused esitatakse 100-palli süsteemis.

Abimaterjale eksaminandile

1. Allikmets K., Kasuri M., Pozdnjakova J., Smirnova T., Maltseva-Zamkovaja N., Ševjolkina A. 2001 — *Vene keel. Riigieksam 2001. Riigieksam 2002*. Tallinn.
2. Алликметс К., Казури М., Мальцева-Замковая Н., Позднякова Е. 2001 — *Русский язык. Государственный экзамен 2001–2004. Материалы для выпускников гимназий с эстонским языком обучения*. Таллинн.
3. Kasuri M, Zamkovaja N. 2002 — *Vene keel. Riigieksam 2002. Riigieksam 2003*. Tallinn.
4. Kasuri M, Zamkovaja N. 2003 — *Vene keel. Riigieksam 2003. Riigieksam 2004*. Tallinn.

ABIKS 2005. a VENE KEELE. RIIGIEKSAMI KORRALDAJATELE JA VÄLISVAATLEJATELE

Vene keele riigieksam koosneb kirjalikust ja suulisest osast. Eksami **kirjalik osa** toimub **13. mail 2005. a.**; eksami **suuline osa** toimub **14.-16. mail**.

I. KIRJALIK OSA koosneb kahest vihikust : 1. vihik — kirjutamisosas; 2. vihik — kuulamisosa, lugemisosa, keelestruktuuride osa.

Eksam algab **kirjutamisosas** ülesannetest (2 ülesannet) ja kestab **75 minutit**.

NB! Riigieksamikomisjoni esimees või välisvaatleja võiks eksaminandide tähelepanu juhtida sellele, et kirjutamisosas teise ülesande puhul on tähtis kinni pidada ülesandes nõutud sõnade arvust. Lühemaid töid hindab riigieksamitööde hindamiskomisjon rangemalt. Et õpilasel oleks parem teise ülesande puhtandit kirjutada, on vihiku teisele leheküljele jäetud koht mustandi kirjutamiseks ja koht esimese ülesande kirjutamiseks viidud neljandale leheküljele.

Välisvaatleja avab eksamiruumis õpilaste juuresolekul pitseeritud ümbriku 1.vihiku ülesannetega ja **riigieksamikomisjoniliikmed** jagavad vihikud eksaminandidele.

Riigieksamikomisjoni esimees annab eksaminandidele loa tööd alustada. Kirjutamisosas algus-ja lõpuaeg kirjutatakse tahvlile.

Eksaminand, kes on kirjutamisosas lõpetanud:

- 1) kirjutab kirjutamisosas riigieksamikomisjonile üleandmisel sellele riigieksamitöö üleandmise protokolliga järgi oma koodi;

- 2) annab allkirja kirjutamisosa üleandmise kohta;
- 3) lahkub eksamiruumist.

Vaheaeg 30 minutit.

NB! Pärast kirjutamisosa lõppu riigieksamikomisjoni liikmed:

- 1) kontrollivad, et iga eksaminandi kirjutamisosa töö on õige kood;
- 2) pakivad kirjutamisosa tööd ümbrike peal olevate koodide järjekorras tagasisaatmise ümbriku(te)sse;
- 3) lisavad kirjutamisosa töödele 2 hindamisprotokolli (esimesele ja teisele hindajale);
- 4) pakivad kasutamata jäänud kirjutamisosa tööd eraldi.

Välisvaatleja kontrollib, et ümbriku(te)s oleks ainult need riigieksamitööd, mille koodid on sellel ümbrikul.

Eksaminandid lubatakse isikuttõendava dokumendi alusel eksamiruumi tagasi peale 30-minutilist vaheaega, orienteeruvalt **12.50**.

Kell **13.00** avab **välisvaatleja** ümbriku teise vihiku ülesannetega.

Kuulamisosa algab kell **13.05** ja kestab orienteeruvalt **35 minutit**.

NB! Riigieksamikomisjoni esimees või komisjoni liige juhib eksaminandide tähelepanu sellele, et kuulamisülesanded, tekstid ja pausid ülesannete täitmiseks on lindistatud CD-plaadile ja kassetile. Kuulamine algab muusikalise sissejuhatusega, mis kestab 60 sekundit, seejärel kõlab üldine sissejuhatav osa kõigi tekstide ja ülesannete kohta, mis on ka riigieksamitöös trükitud.

Peale kuulamise kolmanda teksti teistkordset esitamist on õpilastel ülesande lõpetamiseks aega **5 minutit**. Seejärel kõlab lause **Конец теста по аудированию**, mis tähistab kuulamisosa ülesannete sooritamiseks ette nähtud aja lõppemist.

Peale kuulamisülesannete sooritamist (orienteeruvalt 13.40) jätkavad eksaminandid lugemis-ja keelestruktuuri osa ülesannetega. Nende täitmiseks on aega **90 minutit**. Eksaminandid võivad ülesandeid lahendada neile sobivas järjekorras.

Eksami lõpuaeg kirjutatakse tahvlile.

NB! 2005. aasta vene keele riigieksamil ei kasutata vastuslehti.

Pärast riigieksami lõppu korraldab **välisvaatleja** eksamitööde (kümne kaupa koodide järjekorras) pakkimise selleks ettenähtud ümbriku(te)sse.

SUULINE OSA

Suulise osa materjalid saadetakse koolidesse koos kirjaliku osa materjalidega. Igaks suulise osa päevaks on ette nähtud eraldi eksamikomplekt.

Iga eksamipäeva lõpul tuleb vastava päeva eksamimaterjal sulgeda ümbrikusse ja kooli direktori poolt säilitada seifis. Nii ümbrikus olev eksamimaterjal kui kassetid ja CD-d tuleb EKK-le tagastada pärast eksami suulise osa viimast toimumise päeva. Ümbrike sisu (va hindamisskaala) on **konfidentsiaalne** eksamiperioodi lõpuni; **koopiate tegemine materjalidest on keelatud**.

NB! Eksaminandi soovil lindistatakse tema suulise osa vastus.

Eksamikomisjoni kuuluvad:

- 1) aineõpetaja-intervjueerija;
- 2) hindaja — kvalifitseeritud vene keele õpetaja, kes on läbinud vastava koolituse, ei ole eksaminandi aineõpetaja, hindab õpilase vastust hindamisskaala alusel.

Eksamikomisjoni võib kuuluda ka korraldaja, kooli direktori poolt määratud õpetaja, kes jälgib õpilaste eksamiruumi kutsumist ja eksami läbiviimise üldist korda.

Peale eksamikomisjoni on eksamit õigus jälgida riikliku järeelvalve ja EKK esindajal.

Aineõpetaja-intervjueerija ja hindaja avavad ümbriku suulise osa materjalidega **üks tund enne eksami algust** ja tutvuvad materjalidega **eksamiruumist lahkumata**. Ümbrikus on:

- 1) materjal intervjueerijale ja hindajale (sisaldab abimaterjali intervjueerijale, st küsimusi vestlusteema arendamiseks, mida intervjueerijal ei ole kohustust kasutada, kui ta soovib antud teema piires esitada omapoolseid küsimusi; küsimuste raskusastet võrreldes materjalides antud küsimustega ei ole soovitatav muuta);
- 2) hindamisskaala;
- 3) lehed vestlusteemade ja ülesannetega õpilasele;
- 4) kaardid õpilasele situatiivse dialoogi kirjelduse ja ülesandega;
- 5) töötetevõttelepingud, mis täidetakse vaid juhul, kui hinnatakse/intervjueeritakse mitte oma kooli õpilasi.

Eksamimaterjalidele on lisatud kassetid vastuste lindistamiseks (üks 90-minutiline kassett viie õpilase kohta). Soovitatav on eksaminandide vastuseid lindistada. Pärast sissejuhatavat vestlust ja esimeseks ülesandeks valmistumise aega küsib intervjueerija, kas eksaminand soovib oma vastust lindistada. Kui õpilane vastab jaatavalt, lülitab intervjueerija sisse kassettmagnetofoni, ütleb selgelt õpilase koodi ja palub õpilasel vastamist alustada. **Õpilasele tuleb öelda, et kui vastus pole lindistatud, ei saa hinde suhtes apellatsiooni esitada.**

NB! Eksaminandi intervjueerib aineõpetaja-intervjueerija, hindaja ei osale eksamineerimises ei sisuliselt ega vaatejana. Eksamiruumis õpilase suulise vastuse ajal on intervjueerija, hindaja ja õpilane. Kui õpilane on oma vastuse lõpetanud, lahkub ta ruumist. Seejärel teeb hindaja teatavaks õpilase tulemuse. Kui intervjueerija, kes on reeglina eksaminandi õpetaja, on tulemuse suhtes eriarvamusel, tuleb hindajal ja intervjueerijal leida kompromiss, mis tagab eksaminandile vastuse eest võimalikult objektiivse tulemuse.

Korraldaja või hindaja märgistab intervjuulindid õpilaskoodidega, suleb need koos kasutatud eksamimaterjalidega ümbrikusse (mitte unustada täidetud protokoll!), märgib ümbrikule koolikoodi, lisab saatelehe ning annab ümbriku üle kooli direktorile.

Kui eksaminand on lõpetanud vastamise annab ta eksamil vastamise kohta allkirja vastavas protokollis.